AL	2009/31-S-II
(Instantion	

1

1

-

Advanced Lével

Business Statistics

1+

සියලූ ම හිමිකම් ඇව්රිණි] முழுப் பதிப்புரிமையுடையது] All Rights Reserved]

6 கேச்சியல் கோல்களை நிலை கால் கால் கால் கால்களில் கால் கால்களில் கால்கள கல்களில் கால் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில கல்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால்களில் கால் கால்களில் கால் கால் கால் கால் கால் கால் கால் கா				
	වාහපාර සංඛානතය II வணிகப் புள்ளிவிவரவியல் II Business Statistics II II			
	※ I කොටසේ පුශ්න සියල්ලට ම හා II කොටසිත් පුශ්ත හතරකට ද පිළිතුරු සපයත්ත. ※ සංඛාාත වගු හා පුස්තාර කඩදයි සපයනු ඇත. ගණක යන්තු භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.			
(සියලු	I කොටස 3 ම පුශ්තවලට පිළිතුරු සපයන්ත. එක් පුශ්තයකට ලකුණු 4 බැගින් මුළු ලකුණු 40ක් මෙම කොටසට හිමි ෙ			
	පහත දී ඇති එක් එක් පුකාශය සත හ ද අසතහ ද යන වග සඳහන් කර, ඔබේ පිළිතුර සනාථ කිරීමට ක සැකෙවින් දක්වන්න. (අ) කොටස් නියැදීමේදී නිම්තයක සම්මත දේෂය මිනිය නොහැකි ය. (අ) සංගහන ඒකක ලැයිස්තුව කිසියම් වකුීය ආකාරයකට පවතී නම් තුමවත් නියැදීම වඩාත් අදළ වන නිය තුමය වේ. (ඉ) සරල සසම්භාවි නියැදුම් මූලධර්ම සංඛාාන අනුමිතියෙහි සෛද්ධාන්තික පදනම වේ. (ඊ) අත්තඃ පන්ති සහසම්බන්ධතා සංගුණකය ධන අගයක් නම් පොකුරු නියැදීම සරල සසම්භාවි නියැදීමට කාර්යක්ෂම වේ.			
	පහත සඳහන් එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුරු අතුරෙන් <mark>වඩාත් ම සුදුසු</mark> පිළිතුර නෝරා, එයට අදල අ පැහැදිලි ව ලියා දක්වන්න. (අ) පුතිෂ්ඨාපනය රහිත සරල සසම්හාවි නියැදීමේදී සංගහනයේ ඕනෑම ඒකකයක් නියැදියට ඇතුළක්වීමේ සම්හාවිතාව			
	 (i) 1/N වේ. (ii) 1/N_{cn} වේ. (iii) 1/N_{cn} වේ. (iii) n/N වේ. (iv) 1/Nⁿ වේ. (v) පරිමිත සංගහනයකින් ලබාගන්නා නියැදි කරම විශාල විය යුතු වන්නේ (i) සංගහන තරම විශාල වන විටදී ය. (ii) සංගහන විචලතාව විශාල වන විටදී ය. (iii) නිමිතයෙහි අභිජුක යථාතථාතාව කුඩා වන විටදී ය. (iv) ඉහත (i) සහ (ii) සතා වන නමුත් (iii) සතා නොවන විටදී ය. (g) කරම Nවන සංගහනයකින් පුනිෂ්ඨාපනය රහිත ව තරම nවන සසම්භාව නියැදියක් තෝරාගනු ලබන්නෝ නියැදි මධානායෙහි සම්මත දේෂය දෙනු ලබන්නේ 			
	$(i) \frac{\sigma^2}{n} \left(\frac{N-n}{N-1} \right)$ මහින් ය. $(ii) \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \left(\frac{N-n}{N-1} \right)$ මහින් ය. $(iii) \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \left(\frac{N-n}{N-1} \right)$ මහින් ය. $(iv) \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \left(\frac{N-n}{N-1} \right)$ මහින් ය. $(i) \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \left(\frac{N-n}{N-1} \right)$ මහින් ය.			

AL/2009/31-S-II

3.	පහත සඳහන් එක් එක් වගන්තියෙහි හිස්තැන පිරවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු පදය / පද / පුකාශනය ලියා දක්වන්න. (අ) සංගහන පරාමිතිය θ වලට අදළ ව නියැදියක අඩංගු සියලු තොරතුරු පුයෝජනයට ගන්නා නිමානකයක් θ පරාමිතිය සඳහා
	(අා) $\left(\overline{X} - 2\frac{\sigma}{\sqrt{n}}, \overline{X} + 2\frac{\sigma}{\sqrt{n}}\right)$ විශුම්භ පුාත්තරයෙහි පළල වේ.
	(ඉ) කල්පිත පරීක්ෂාවේදී පුරුපයේ පේෂය දේෂයට වඩා බරපතල වේ යැයි සලකනු ලැබේ.
	(ඊ) $\hat{ heta}_1$ සහ $\hat{ heta}_2$ යනු එකම පරාමිතිය $ heta$ සඳහා අනහිතත නිමානක නම් සහ $C_1\hat{ heta}_1+C_2\hat{ heta}_2$ නිමානකයද $ heta$ සඳහා අනහිතත නිමානකයක් නම් C_1+C_2 හි අගය
4.	පහත දී ඇති එක් එක් පුකාශය සතෳ ද අසතෳ ද යන වග සඳහන් කර, ඔබේ පිළිතුර සනාථ කිරීමට කරුණු සැකෙවින් දක්වන්න.
	දයාටන්න. (අ) සම්මත පුමත වාහප්තිය පදනම් වන විශුම්භ පුාත්තර t වාහප්තිය පදනම් වන විශුම්භ පුාන්තරයන්ට වඩා පළලින් යුක්ත වේ.
	(ආ) නියත නියැදි තරම සහිත කල්පිත පරීක්ෂාවකදී දෙවන පුරූපයේ දේෂය වැඩි වන විට පළමු පුරූපයේ දේෂය අඩු වේ.
	(ඉ) පුමත සංගහනයක මධානාය μ සඳහා වන කල්පින පරීක්ෂාවකදී සංගහන විචලතාව σ^2 නොදන්නේ නම් $H_0:\mu=\mu_0$ කල්පිතය සරල කල්පිතයක් වේ.
	(ඊ) අනසිනත නිමානක සංගත නිමානක වීම අනිවාර්ය නොවේ.
5.	පහත දක්වෙත එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුරු අතුරෙන් වඩාත් ම සුදුසු පිළිතුර තෝරා, එයට අදළ අංකය පැහැදිලි ව ලියා දක්වත්න. (අ) ගමා මිල අවධමනක දර්ශකය මනිනු ලබන සූනුය කුමක් ද? (i) <u>වර්තන මිල යටතේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය</u> ×100
	් ස්ථාවර මල යටතේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිනය ස්ථාවර මිල යටතේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිනය
	(iii) වර්තන මල යටතේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය (iii) වර්තන මල යටතේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය x 100
- 1	 (iii) පාරිභෝජක මිල දර්ශකය (iv) ස්ථාවර මිල යටතේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය ×100 පාරිභෝජක මිල දර්ශකය
	(ආ) හාණ්ඩ පැසක් සඳහා දෙන ලද වර්ෂයක මුළු වියදම එම භාණ්ඩ පැස පාද වර්ෂයේදී මිලදී ගත්තේ නම් දරීමට සිදුවිය හැකි ව නිබූ මුළු වියදමට සාපේක්ෂ ව මැනීම සඳහා උපකාරීවන දර්ශකය වන්නේ
с э. I	(i) ලැස්පියර්ගේ දර්ශකයයි. (ii) පාෂේගේ දර්ශකයයි. (iii) අගය දර්ශකයයි. (iv) පිෂර්ගේ මිල දර්ශකයයි.
	(ඉ) ආපතිකතා වගුවක පුවර්ග විචලායන් දෙකක ස්වායත්තතාව පරීක්ෂා කිරීමේදී අවදි පෙදෙස නිතරම
	(i) අදළ කයිවර්ග වාහප්තියෙහි දකුණු වල්ගයෙහි පිහිටයි. (ii) අදළ කයිවර්ග වාහප්තියෙහි වම් වල්ගයෙහි පිහිටයි.
	(iii) අදළ කයිවර්ග වාහප්තියෙහි වල්ග දෙකෙහි ම පිහිටයි.
	(iv) අවදි අගයයන් දෙකක් අතර පිහිටයි. (ඊ) සංඛාාන තත්ත්ව පාලනයේදී උපලක්ෂණයක් අධායනය කිරීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන පාලන සටහන වන්නෙ
	(i) \overline{X} සටහන ය. (ii) R සටහන ය. (iii) P සටහන ය. (iv) S (සම්මත අපගමන) සටහන ය
6.	භිස්තැන පිරවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු පදය / පද / පුකාශනය ලියා දක්වන්න.
	(අ) p තත්ත්වයේදී තොගයක් පිළිගැනීමේ සම්හාවිතාව පෙත්නුම් කෙරෙන වනුයහැදිත්වේ.
	(ආ) පුමත සංගහත කිහිපයක මධානායන්ගේ සමානතාව
7.	සීනි කර්මාන්ත ශාලාවක නිෂ්පාදන අගයයන් (ටොන් දහස් ගණනින්) පහන දත්තයන් මහින් දක්වේ.
	වර්ෂය 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004
	නිෂ්පාදනය 60 64 80 78 85 82 100
	අර්ධ මාධායක කුමය මහින් සරල රේඛීය උපනතිය අනුසීහුමය කර 2005 වසර සඳහා උපනති අගය නිමානය කරන්න.

[භූන්වෙනි පිටුව බලන්න.

AL/2009/31-S-II

භාණ්ඩ හතරක පදනම් වර්ෂයෙහි සහ පවත්නා වර්ෂයෙහි මිල ගණන් සහ පුමාණ පහත දක්වේ. 8.

	පදනම් වර්ෂය		පවත්නා වර්ෂය	
භාණ්ඩය	මල	පුමාණය 🗸	මිල ා	පුමාණය
A	8	40	10	50
B	10	25	15	20
С	15	10	20	10
D	20	5	30	2

මෙම දත්ත භාවිත කර ලැස්පියර්ගේ දර්ශකය සහ පාෂේගේ දර්ශකය ගණනය කරන්න.

පහත දක්වෙත අසම්පූර්ණ ANOVA වගුවෙහි හිස්තැත් පුරවත්න. ඔබගේ නිගමනය කුමක් ද? 9.

පුහවය	වර්ග එකතුව	සුවලතාංක	මධානා වර්ගය	F - අගය විචල අනුපාතය
නියැදි අතර නියැදි තුළ	·····	2 9		
එකතුව	150	5		

10.

1780

කිසියම් නගරයක සතියක වාහන අනතුරු සංඛාාව සති දහයක කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා පහත දක්වෙන පරිදි වේ. 10, 8, 5, 12, 10, 6, 10, 20, 5, 14

"සති දහයක කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ අනතුරු තත්ත්වය සමාන ය" යන කල්පිතය 5% මට්ටමකින් පරීක්ෂා කරන්න.

II කොටස

(ඕනෑම පුශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න. සෑම පුශ්තයකට ම ලකුණු 15 බැගින් හිමි වේ.)

- (අ) එක් එක් යුගලයෙහි පද අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
 - (i) ඉලක්ක සංගහනය සහ තියැදි සංගහනය
 - (ii) තේරීම් අභිනතිය සහ මැනීම් අභිනතිය
 - (iii) නියැදුම් දේෂ සහ නොනියැදුම් දේෂ
 - (උකුණු 03 යි. (අා) පොකුරු නියැදීම යනු කුමක් ද? පොකුරු නියැදීමක වාසි හා අවාසි මොනවා ද? පොකුරු නියැදීම, සරල සසම්භාවි නියැදීමට වඩා වැඩි යථාතත්ත්වතාවකින් යුක්ත වේ ද? (උකුණු 06 යි.)
 - (ඉ) සම්හාවිතා නොවන (නිශ්සසම්භාවි) නියැදීම් කුම **ගුනක්** එක එකක් සඳහා නිදසුන බැගින් දෙමින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි.)
- 12. (අ) නිමානයක නියැදුම් වාාප්තිය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද යි පැහැදිලි කරන්න. X සසම්භාවි විවලාය සඳහා මධානාය μ සහ විචලතාව σ^2 සහිත පුමත වාාප්තියක් ඇත. මෙම වාාප්තියෙන් ලබාගන්නා තරම n වන සසම්භාවි නියැදියක නියැදි මධානාය \overline{X} හි වාාප්තිය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි.)
 - (ආ) මධා සීමා පුමේය පුකාශ කරන්න. නියැදුම්වාදයේදී මෙම පුමේය පුයෝජනවත් වන්නේ කෙසේ ද`යි පැහැදිලි කරන්න. සතුන් විශාල කණ්ඩායමක බරෙහි මධානාය 8.2 Kg වන අතර සම්මත අපගමනය 2 Kg වේ. මෙම කණ්ඩායමෙන් ලබා ගන්නා තරම 64 වන සසම්භාවි නියැදියක මධාෘතාය බර 8.3 Kg සහ 8.4 Kg ක් අතර වීමේ සම්භාවිතාව කොපමණ ද? (උකුණු 06 යි.)
 - (ඉ) N (40, 9) වාාප්තියෙන් ලබා ගන්නා තරම 4 වන සසම්භාවි නියැදියක මධානාය \overline{X} මගින් ද N (45, 16) වාාාප්තියෙන් ලබාගන්නා තරම 5 වන නියැදියක මධානාය \overline{Y} මගින් ද දක්වෙන්නේ යැයි සිකමු. X හා Y ස්වායත්ත නම්,
 - (i) \overline{X} \overline{Y} හි වාහාප්තිය ලියා දක්වන්න.
 - (ii) නියැදි මධානාය \overline{Y} , නියැදි මධානාය \overline{X} වලට වඩා වැඩිවීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කරන්න. (උකුණු 06 යි.)
- 13. (අ) 95% විශුම්භ පුාන්තරයක් යනුවෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක් ද යි පැහැදිලි කරන්න. (උකුණු 02 යි.)
 - (ආ) කිසියම් කටයුත්තක් සිදු කිරීමට A යන්තුයට අවශා කාලය X, මධාතාය μ_1 සහ විචලතාව $\sigma_1^2=90$ සහිත ව පුමත ව වාහප්ත වන අතර මෙම කටයුත්ත සිදුකිරීම සඳහා ${
 m B}$ යන්නුයට අවශා කාලය ${
 m I},\,$ මධානාය $\mu_{
 m p}$ සහ විචලතාව $\sigma_2^2=70$ සහිත ව පුමත ව වාාාප්ත වේ. මෙම කාර්යය m A යන්නුයට 10 වනාවක් සසම්භාවි ලෙස පැවරීමේදී මධානාය $\overline{X}=25$ වූ අතර B යන්නුයට 10 වතාවක් සසම්භාවි ලෙස පැවරීමේදී මධානාය $\overline{Y}=17$ විය. (i) සතා මධානාය වෙනස සඳහා 95% විශුම්භ පාන්තරයක් සොයන්න.
 - (ii) 95% විශ්වාසයකින් සතා මධානා වෙනස නියැදි මධානා වෙනසින් පැය 5ක කාලයක් ඇතුළත සොයා ගැනීම සඳහා යන්නු දෙකට අමතර පැවරුම් කොපමණ සංඛාාවක් අවශා වේ ද? (උකුණු 08 යි.)

AL/2009/31-S-II

- (ඉ) සුපිරි වෙළදසැළක බඩු මිලදී ගන්නන් 400 ක සසම්භාවි නියැදියක 320 දෙනෙකු කිසියම් නිෂ්පාදනයක් මිලදී ගන්නා බව හෙළි විය. මෙම නිෂ්පාදිතය මිලදී ගන්නන්ගේ සතා සමානුපානය සඳහා 98% විශුම්භ පුාන්තරයක් ගොඩ නගන්න. (උකුණු 05 යි.)
- 14. (අ) පහත සඳහන් එක් එක් යුගලයෙහි පද අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
 - (i) පරීක්ෂා සංඛාාතිය සහ අවධි අගය
 - (ii) සරල කල්පිත සහ සංයුක්ත කල්පිත
 - (iii) අපුතිෂ්ධෙය කල්පිතය සහ වෛකල්පිත කල්පිතය

(උකුණු 06 යි.)

- (ආ) අදළ පියවර දක්වමින් කල්පිත පරීක්ෂාවක් සිදු කරන්නේ කෙසේ ද`යි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
 (ඉ) විදුලි බල්බ නිෂ්පාදකයෙක් තම බල්බවල ආයු කාලය පැය 2000 ක් බව පුකාශ කර සිටියි. බල්බ 100 ක සසම්භාවි නියැදියක් ගෙන දවෙන කාලය පරීක්ෂා කිරීමේදී සම්මත අපගමනය පැය 200 ක් සහිතව මධානා ආයු කාලය පැය 1960 ක් බව හෙළිවිය. 1% වෙසෙසියා මට්ටමකදී නිෂ්පාදකයාගේ කියමන පිළිගත හැකි ද? වෙසෙසියා මට්ටම 1% සිට 5% ට වෙනස් කෙරෙන්නේ නම් නිෂ්පාදකයාගේ පුකාශය පිළිබඳ ව ඔබට පැවසිය හැක්කේ කුමක් ද? (ලකුණු 05 යි.)
- 15. (අ) (i) පාරිභෝගික මිල දර්ශකය යනු කුමක් ද?
 - (ii) පාරිභෝගික මිල දර්ශකයක පුයෝජන මොනවා ද?
 - (iii) පාරිභෝගික මිල දර්ශකයක් ගොඩතැගීමට අදළ පුධාන පියවර දක්වත්ත. (ලකුණු 08 යි.)
 - (ආ) 2007 වර්ෂය සඳහා (පදනම් වර්ෂය 1997) වෙනස් කාණ්ඩවල ජීවන වියදම් දර්ශක සංඛාා සහ අනුරූප බර පහත වගුවේ දක්වේ.

කාණ්ඩය	ජීවන වියදම් දර්ශකය	බර
ආහාර	510	30
රෙදිපිළි	320	20
ඉන්ධන	240	15
බදුකුලී	170	10
විවිධ	210	25

(i) සමස්ත ජීවන වියදම් දර්ශකය ගණනය කරන්න.

(ii) 1997 වසරේදී කිසියම් පුද්ගලයෙක් රු. 5500 ක වැටුපක් ලැබුවේ නම් 1997 ජීවන තත්ත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා 2007 වසරේදී ඔහු වැටුප වශයෙන් කොපමණ මුදලක් ලැබිය යුතු ද යි නිර්ණය කරන්න. (ලකුණු 07 යි.)

- 16. (අ) කාලශ්‍රණියක උපනතිය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද`යි පැහැදිලි කරන්න. උපනතිය නිමානය කිරීම සඳහා වල-මධාක කුමය විස්තර කරන්න. මෙම කුමයෙහි වාසි අවාසි විස්තර කරන්න.
 (ලකුණු 05 යි.)
 - (ආ) කාලශේණියක ආර්තව විචලනය යනුවෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක් ද`යි පැහැදිලි කරන්න. ආර්තව චලන නිමානය කිරීම සඳහා තුම **තුනක්** නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
 - (ඉ) කිසියම් කර්මාන්තයක 2000 2006 වර්ෂ සඳහා වාර්ෂික නිෂ්පාදනයට අනුසිහුමය කරන ලද රේඛීය උපනති සමීකරණය,

 $y_{,}=220+5.80 x$ මහිත් දක්වේ.

මෙහි x = t - 2003 වන අතර y, යනු t කාලපරිච්ඡේදයේදී (ටොන් '000 වලින්) වාර්ෂික නිෂ්පාදනය වේ. මෙම සමීකරණය භාවිත කර 2007 වසර සඳහා වාර්ෂික උපනතිය නිමානය කරන්න. කාර්තුමය ආර්ථව දර්ශක පිළිවෙලින් 120, 110, 100, 70 යැයි සිතන්න. මෙම දර්ශක භාවිත කර 2007 වසරෙහි කාර්තු හතර තුළ නිෂ්පාදනය නිමානය කරන්න. (උකුණු 06 යි.)

- 17. (අ) පහත දී ඇති සංකල්ප අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
 - (i) කියාවලි පාලනය සහ නිෂ්පාදිත පාලනය
 - (ii) සම්භාවතා විචලතය සහ පැවරිය හැකි විචලතය

(iii) P-සටහන සහ C- සටහන

(ලකුණු 06 යි.)

(ආ) එක එකක් මීටර් 100ක් වන රෙදි කොටස් 10ක දේෂ සංඛාාව පහන දක්වෙන පරිදි වේ.

3, 5, 4, 3, 3, 6, 2, 5, 3, 6

සුදුසු පාලන සටහනක් ඇඳ කියාවලිය පාලනයට යටත් ව පවතී ද`යි පුකාශ කරන්න. (ලකුණු 05 යි.) (ඉ) පිළිගැනුම් නියැදියක යෙදෙන LTPD, AQL නිෂ්පාදකයාගේ අවදානම, පාරිභෝගිකයාගේ අවදානම යන ද පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)

* * *